

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre . . . . . 8 korona. Félévre . . . . . 4 korona. Negyedévre . . . . . 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.		FELELŐS SZERKESZTŐ Dr. GAAL ENDRE.	Megjelenik minden vasárnap. Kéziratok nem adatnak vissza.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dr. Gaal Endre lakásán (Szvoboda József-ház, Csikszereida), hová a lap szellemi részét illető közlemények, hirdetések, előfizetési díjak stb. küldendők Hirdetési díjak előre fizetendők.
---	--	--	--	--

Meghátrálás.

„A kuruc vagy út, vagy szalad, helytálni nem tud“ írta szive nagy keserűségében Bercsényi Miklós, Rákóczi Ferencz főtábornoka.

A függetlenségi Kossuth-párt, ha másban nem is, ebben nagymértékben örökölte a régi kurucz lovasság hagyományát: pénteken ütött, szombaton megfordította a lóva fejét, ma megszaladt.

Olvasza el bárki figyelmesen a függetlenségi Kossuth-párt mai határozatát, a melyet Tóth Jánosnak, ő felsége belső titkos tanácsosának az elnöklete alatt hozott, s a leggyönyörűbb megfutamodás látványában lesz része. De természetesen, miután négy évi kormányzatuk alatt, osztrák miniszterekkel való titkos tárgyalások révén elsajátítottak valamit az osztrák hadi taktikából, — Rükwertskoncentringtonak nevezik ők is hanyat-homlok való megfutamodásukat.

A tisztelt Kossuth-párt ma hozott határozatának az a hibája, hogy rettentően bőbeszédű. Ez már magában véve is gyanús jelenség. Férfias tömörség lett volna inkább helyén, mintsem e hosszú lére eresztett perirát.

Valóban, a tisztelt Kossuth-párt prókator-elméi süthették csak ki a mai arkánomot, oly kesze-kusza s annyira homályos.

Hat kemény pontozatban védi meg az értekezlet a saját politikai reputációját. Holott sokkal rövidebben és hatásosabban meg lehetett volna védeni a pénzügyminiszter javaslatának egyszerű elfogadásával.

Szép a formalitások betartására irányuló törekvés. Palamenti vizsgálóbizottság kiküldése talán imponálóbb volna, mint négy kifogástalan uri embernek a működése. Csakhogy — s ez a főszempont — ad graecas calendae — elhuzná az eljárást oly ügyben, a melynek gyors, haladéktalan elintézése közérdek.

A parlamenti bizottság is csak azt tenné, a mit a négy bizalmi férfiú tenni fog, bele tekintene a rendelkezésére bocsátott adatokba, jegyzőkönyvekbe, szóval a titkosnak jelzett kiegészítési materiáléba. S elmondaná hiven azt a mit látott és tapasztalt.

Ha a parlamenti bizottság sem deríthetné fel jobban az ügyet, mint a négy bizalmiférfiú: kockázatos dolog tehát mereven és makacsan ragaszkodni ahhoz a formához, a melyre a pénzügyminiszter komoly és tiszteletreméltó elvi okokból előre kimondotta, hogy ahhoz hozzá nem járulhatna. Ez oly színben tűnik elő, mintha a megkönnyebbülés sóhajával állítanának fel oly feltételeket, a melyekről eleve tudják, hogy azokat a pénzügyminiszter el nem fogadhatja.

A ki ismeri a parlamenti bizottság eljárásának lassúságát, a szálak összebonnyolítására kínálkozó természetét, újabb meg újabb tanuk bejelentését stb., az tisztában van vele, hogy a legjobb akarat mellett is kítavaszkodnék, mire munkálataival elkészülne. Már pedig sem a pénzügyminiszternek, sem a Kossuth-pártnak, sem az országnak nem állhat érdekében, hogy az a kellemetlen ügy hónapokig képezze közbeszéd tárgyát. Hónapokig izgassa a közvéleményt.

Különben is a dolog igen egyszerű: a Kossuth-pártnak szerintünk két kézzel

kellett volna kapni az elintézés bármely feljárnott módján, mert a kérdés ránézve leginkább égető.

Hiába készítettek hát egy hosszú határozati javaslatot, hiába spékelték meg feleslegesen egy csomó nyers invektivával, hiába terjeszti azt Tóth János a képviselőház elé, s hiába kísérik erőteljes kórossal a felszólalást: az ország csak igen rövid, de igen határozott következtetést von le a körülményes eljárásukból: azt, hogy nagy feneket kerítettek a megfutamodásuknak.

Nem akarunk elébevágni az eseményeknek. A négy bizalmi férfiú kiküldése — a legutolsó hírek szerint — biztosítva van. Nohát, rövid idő múlva kiderül az igazság.

Addig is azonban ki kell jelentenünk, hogy a Kossuth-párt nagy hibát követett el, mikor formai okok mögé sáncolva el magát, azt a látszatot keltette a közvélemény széles rétegeiben, hogy nem az ablakok üvegén, hanem a kinyitott ajtón át akarja a szobába beengedni a világszágát. Holott az a fő, hogy világosság áradjon a „rejtélyes“ ügyre, akár az ajtón árad be, akár az ablakon.

A másik ügy, a melyről itt szólanunk kell: a Justh-párt két érdemes alelnökének a mai napon közzétett nyilatkozata.

Ez a nyilatkozat, azok őszinte fájdalomára, a kik a függetlenségi és 48-as párt ez árnyalatát ketté szerették volna szakítani: tekintel van a pártvezérük érzékenységre; kijelenti tehát, hogy Justh Gyula szombati nyilatkozatát nem kívánják gyöngíteni.

Ez a része a nyilatkozatnak azonban csak udvariasság és bókolás; egy indulatos természetű vezér iránt való figyelem és kímélet.

A nyilatkozat pozitív része azonban fényes elégtétele a pénzügyminiszternek, a kiről két ily hiteles tanuja, tudója, intím részese a tárgyalásoknak kijelenti, hogy Lukács László soha magát előttük az önálló bank hívének fel nem tüntette, soha szándéka nem volt belépni a függetlenségi pártba.

De hát akkor mivé zsugorodik össze a pénteki nagy indiszkréción jelentősége? Lám, Lukács Lászlóban nincs meg a Bercsényi Miklós által oly keservesen felpanaszolt kurucvirtus. Ő nem üt, de nem is szalad. Ellenben helytáll, mint a szikla, az igazi védelmében.

Ime, hogy eltszúlnak a felhők a feje felül! Ime szépen, nyugodtan, a maga módján és a maga útján, hogy megjön az ő elégtétele, az ő igazsága!

Az ország pedig az utóbbi napok izgatott eseményeiből igen világos következtetéseket von le. Az egyik az, hogy két tisztességes ember szava mindig többet nyom a latba, mint egy tisztességes emberé. A másik az, hogy a leghosszabb és legkormönfontabb párthatározatnál is többet ért volna egy gyors, kommentárta nem szoruló, egyenes férfített: a bizonyítás bármely alkalmának a megragadása.

Mert így, a hosszú és ünnepélyes pártdeklaráció rövid értelme. — meghátrálás.

— **Elhunyt főrendiházi tag.** Budapesten meghalt Haller Károly gróf, főrendiházi tag. Az elhunyt nagy érdemei voltak az E. M. K. E. megalakítása és szervezése, valamint Kolozsvár város fejlődése körül.

A „Székelység“ távirati rovata.

Budapest, 1911. február 18-án délután 2 óra.

Delegációk.

Magyar plenumban Eszterházi külügyi osztályfőnök reflektált az eddigi felszólalásokra, majd Kuen Héderváry Károly gróf beszélt, s beszédében különösen hangsúlyozta azt, hogy Olaszország a mely szinteg a leszereléssel rokonszenves, alattomban a legnagyobb áldozatokkal hadseregét fejleszti. A monarchia sem maradhat tehát a hadsereg fejlesztésében hátra. A magyar plenum Aehrenthalnak bizalmat szavazott.

Parlament.

Parlamenti helyzet teljesen nyugodt. Toth mai indítványát elvetik.

Tisza.

Gróf Tisza Istvánnak tulajdonított azon kijelentést, mely szerint zsűri határozatával sikerült Kossuth-pártot megnyerni, hogy bankvitában ne vegyen részt, Gróf Tisza István ma Kolozsvárról megcáfolja.

Bankvita.

Bankvita tusa pontonkinti tárgyalása körül felmerült hullámok elsimultak, a mennyiben a ház leszavazza Eitner idevonatkozó indítványát. Ha Eitner indítványát visszavonná, egyik kormányparti képviselő fogja magáévá tenni, részletes bankvita alig fog egy hétnél tovább tartani.

Ellenzéki támadás.

Ellenzék az ujoncjavaslatnál készül hevesebb támadást intézni a kormány ellen.

Interpelláció.

Polonyi Dezső interpellációt jelentett be az egységes magyar állampolgárság ellen Ausztriából induló támadásokra.

Napirend.

Bakonyi Samu Justh párti beszél.

Közigazgatási bizottság ülése.

A vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 13-án Gyalóky Sándor főispán elnöklete alatt ülést tartott.

A központi tisztviselők működéséről szóló statisztikai kimutatásokat terjesztette elő Szász Lajos főjegyző, a melyből megállapította a bizottság azt, hogy a központi tisztviselők szorgalmasan végzik kötelességüket, s az ügymenet kifogástalan.

Fejér Sándor alispán a fegyelmi ügyeket terjesztette elő, nevezetesen a gyergyói járás főszolgabírái és szolgabírái ellen kérte a fegyelmi vizsgálat elrendelését azért, mert az 1908. évben teljesített hivatali vizsgálatoknál

talált hátrálékok még nem dolgoztattak fel. — Puskás Lajos csikszentgyörgyi jegyzőnek egy fegyelmi ügyében jóváhagyta a fegyelmi válszalmány alispánnak pénzbüntetést kiszabó határozatát.

Megegyi főorvos a vármegye közegészségi állapotáról tett jelentést, örövendetesen jelentve, hogy a közegészségi állapotok igen jók, járványos betegségek alig fordultak elő. Államépítészeti hivatal főnöke a Brassó, Sepsiszentgyörgy, Gyimes és Maroshévíz-gyergyószentmiklósi állami utak törzskönyveit terjesztette elő.

Törvényhatósági állatorvos részletes jelentést tett a vármegye gazdasági állapotáról, részletes statisztikát terjesztett elő a vármegye összes állatállományáról, a melyből a bizottság szomorúan konstatálta, hogy a vármegye állatállománya az utolsó három évben a rossz gazdasági viszonyok, a takarmányinség miatt csaknem felére apadt le.

T. Nagy Imre b. tag indítványa folytán elhatározta a bizottság, hogy kérelmet intéz a földmívelésügyi miniszter urhoz, s kérni fogja hogy a csikszereidi földmives iskolába a tarka marha tenyésztés helyett a fehér, erdélyi marhaállomány terjesztése honosíttassék meg, mert a mi gazdasági viszonyainknak sokkal megfelelőbb. Ugyancsak T. Nagy Imre indítványára megszüretni határozta a csikszentkirályi csendőrs felállítását.

Árvaszéki elnök, tanfelügyelő, kir. pénzügyigazgató szokásos jelentéseiket tették meg.

A bizottsági ülés délután 1 órakor ért véget, s Gyalóky Sándor főispán a bizottságot lakására ebédre hívta meg, amely az estei órákban ért véget.

HIREK.

— **Személyi hir.** Kállay Ubui kerületünk képviselője folyó hó 21-én Budapestről — hol családja betegeskedése miatt tartózkodik — haza érkezik s 23-án Gyergyószentmiklósról megy a szinikerületi közgyűlésre.

— **A csikszereidi r. kath. főgimnázium átveteie.** A helybeli főgimn. helyi építőbizottsága Mikó Bálint ónagyméltósága elnöklésével f. hó 8-án tartotta egyik legfontosabb értekezletét, amikor a főgimn. és internátus új épületeit s ezek berendezését ideiglenesen átvette. Az átvétel megelőzőleg három héten át tartott a végzett munkák felülvizsgálata és elszámolása, mit Pápai Sándor az építés művezetője, nagy körültekintéssel és gondnal végzett s az eredményről részletes jegyzőkönyvekben számol be a bizottságnak, amelyek alapján történt aztán meg az átvétel. Az általános felülvizsgálati jegyzőkönyvben nagy vonásokban beszámol az építés történetéről s a költségekről. Ezuttal ezek felsorolását mellőzzük, mivel lesz majd alkalmuk bővebben foglalkozni e tárggyal, azt azonban már most is megemlítjük, hogy a kettős intézet építési költsége az előirányzott költséget alig számottevő összeggel haladja túl. S megjegyezzük, hogy a Státus már eddig is közel 70,000 K.-t költött a szeminárium építésének előmunkálataira, pedig még csak a földmunka, esatornázás stb. munkálatainak költségeihez kellett hozzájárulnia. S remény van arra, hogy a szeminárium építését a közel jövőben már véglegesen el fogják határozni. Ami az intézetek beköltözését illeti, arra nézve biztosat még nem lehet mondani, mivel némely munkáknál még egyes hiányokat pótolni kell; de a legnagyobb baj, hogy a kút még nincs kész, már pedig egy oly nagy intézetbe viz

nélkül lehetetlen beköltözni. A legnagyobb valószínűség szerint azonban a husvéti ünnepekig mindennel rendben lesznek s így a beköltözés idejét erre az időpontra tehetjük. — Ez esetben az ünnepélyes felavatás pünkösdkor lesz meg.

— **A csikszeredai kaszinó közgyűlése.** A csikszeredai kaszinó f. évi február 20-án d. u. 4 órakor saját helyiségében tartja 35-ik évi rendes közgyűlését. A közgyűlésnek tárgya pénztári számadások, háznagy jelentése és 1911. évi költségelőirányzat.

— **Villanyvilágításunk felülvizsgálata** folyó hó 23-án lesz, a hol a szakértők megvizsgálják az építkezéseket. Megvagyunk győződve arról, hogy villanyvilágításunkkal a legteljesebb mértékben meg lesznek elégedve összes szakértők. Különös dicséret illeti még a Ganz-gyár alkalmazottait, a kik aránylag rövid idő alatt készítették el a munkálatokat a közönség legnagyobb megelégedése mellett.

— **Két millió korona állattenyésztésünk fejlesztésére.** A kormány állattenyésztésünk fejlesztésének céljára két millió koronát szavazott meg, amely összeget Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter községek apáállat szükségleteinek fedezésére fordítja olyan módon, hogy azon szegényebb községek, amelyek eddig az apáállat beszerzésénél 20% segélyben részesültek ezután 30-40% segélyben fogja részesíteni. Továbbá azokban a községekben, amelyekben a községek bika-tartás nehézségeibe ütközik, sokszor az állat rovására intézkedni fog, hogy a bika tartásra kiadások. Indokolt esetben jó minőségű anyaiállatok beszerzéséhez is nyújt segélyt.

— **Választás a Ditrói Mezőgazdasági Banknál.** A vidék egyik legnagyobb pénzügytársaságánál folyó hó 16-án voltak a tisztviselő választások. Az ügyvezető igazgatói állásra Liebl Ede és Révay Károly igazgató pályáztak s Liebl Edét nagy szótöbbséggel megválasztották. — Pénztárnok Gaal Miklós, könyvelő Molnár Sándor és irodatiszt Gima István, felügyelő bizottsági tagok Barabás Rajmond, ifj. Puskás Samu és Bajkó Mór lettek.

— **Csángók visszatelepítése.** A földmívelésügyi minisztérium megvásárolta Boecz Géza, szászvárosi főerdész bozsádi birtokát. A birtokot parcellázni fogják és azzal Bukovinából csángókat fognak visszatelepíteni. Zudor József lozsádi nagybirtokos birtokait a kincstár szintén meg akarja venni csángó telepítés céljából.

— **Miniszteri engedély.** A Bartalis Ágost és Boldizsár Lajos tulajdonát képező kaszóni Boldizsár forrás nevű kútjón ásványvíz forgalomba hozatalára a belügyminiszter a tulajdonosoknak az engedélyt megadta.

— **Meghívó.** A csikszeredai kereskedőkörök XIII. évi rendes közgyűlését 1911. febr. hó 19-én d. u. 4 órakor kezdődőleg fogja megtartani a kör helyiségben, melyre a t. kör tagok tisztelettel meghívottak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv hitelesítő választása. 3. Titkári jelentés. 4. Időközben megürlt alelnöki állás betöltése. 5. Indítványok.

— **Millió számra megfagyott éneklő madarak.** A Fekete tenger keleti partvidékén és a Kaukázus déli lejtőin az oroszországi vándormadarak téli szállásán a mostani abnormális hideg idő következtében millió számra fagytak meg az éneklő madarak és a hegyoldalak, meg a tengerpart telve vannak megfagyott marakkal. Különösen sok rigó, tengelicze, vörösbegy és pacirta fagyott meg. Oroszországnak az idén alig lesznek éneklő madarak s így a hernyók zavartalanul elszaporodhatnak s tönkre tehetik a nagy bírodalom gyümölcstermését.

— **Lövész-estély.** A február 25-én tartandó lövész-estélyre a meghívók most küldettek szét, a rendezőség ezután juttatja az érdeklődők tudomására, hogy akik tévedésből meghívót nem kaptak, forduljanak dr. Szilávy Tibor főispáni titkárhoz.

— **A tuberkulózis.** A múlt év július hónapjában az erdélyi részeken 707 egyén halt el tuberkulózisban, melyből Csikvármegyére 44 esik. E számmal a szomorú statisztikában erősen képviselve vagyunk.

— **Nyilvános számadás.** A József főherceg szanatoriumi egyesület csikmegyei helybizottságának Csikszögödön 1905. január 31-én tartott ülésében felvett jegyzőkönyvében, ennek 2. pontja értelmében a fentnevezett nagyrabesült bizottság által a közközház segélyalap részére tett adományáról az 1910. évről szóló elszámolást a következőkben teszem meg: A múlt évről maradt 1000 kor. 42 fillérnek a helybeli takarékpénz-

tár részvénytársaságnál való elhelyezése mellett az 1910. év folyamán kamatokban befolyt 40 korona 36 fillér. Miután az év folyamán segélyezés szüksége nem merült fel, a kamat tőkésítettén, az alap 1910. december hó 31-én 1040 korona 78 fillért tesz ki. Csikszereda, 1911. február 6-án. Veress Sándor igazgató-főorvos.

— **Kellemes meglepetés.** Minden Jacobi-féle Antinicotin cigaretta-hüvely fadóbox igen érdekes Röntgen képeket tartalmaz. Utána-toktól óvakodjunk és csakis a „Jacobi” felzézssel fogadjuk el a világhírű antinicotin hüvelyeket.

— **Elszámolás.** A csiklaplocai ifjuság által folyó hó 4-én az építendő „Ifjusági népház” alapja javára rendezett bál alkalmával befolyt Összesen 144 korona 60 f. Ebből kiadás 84 korona 12 f. Marad tiszta jövedelem 60 korona 48 fillér, mely összeg a fent írt alap javára letéte helyezett. Felülfizettek: Gecző Béla, id. Györgypál István 2-2 kor. Bálint Károly, Simon Ede 1-1 kor. Gegő Jánosé 60 fillér. Mihály Jánosé 40 fillér. Szász János, Nagy Ferencz, Gegő Dénes, Imre Bálint 20-20 fillér, melyért ezuttal hálás köszönetet mond a rendezőség.

**A KINEK
JÓ...
SZÉP...
OLCSÓ BUTOR**

kell, az forduljon bizalommal
**SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁ-
ROSOKHOZ MAROSVÁSÁRHELY**
(Széchenyi-tér 47. sz.)

Meghívásra bemutatjuk gazdag mintagyűjteményünket vidéken is. — Erdély bármely részébe külön megállapodás szerint bérmentve szállítunk.

Menyasszonyi kelengyék óriási választékban.

— **Veszett kutyák** garázdálkodnak a gyermekoi járásban, a mint nekünk onnan jelentik, s ez ideig mintegy 15 embert martak meg, a kiket gyógykezelés végett Budapestre szállítottak. A főszolgabíró elrendelte az ebzárlatot, s a korb kutyák azonnali leövetését. Ez ideig már több száz kutyát irtottak a gyermekoi járásba ki.

— **Tüzeset.** Az Unió erdőipar r.-t. barackosi fűrésztelepén f. hó 6-án reggel 6 órakor tűz ütött ki, mely könnyen végetesség válhatt volna, mert az egész telep elpusztulásával fenyegetett. A téglafalakkal épült gépház pincéjében ütött ki a tűz és oly gyorsan terjedt, hogy midőn a reggeli üzem megindításához megjelent munkások észrevették, a gép és kazánház mentésére gondolni sem lehetett. A nagy munkássereg a tűz lokalizálásához fogott, ügyességének és a tüzi fecskendők kitűnő működésének volt csak köszönhető, hogy a gépházal összefüggő fából épült fűrészcarnok sértetlenm aradt. A kár így is jelentékeny, mert a gyár több héten át, míg ideiglenes gép beállításával az üzem felvétetik, a fakitermelési munkák szünetelni fognak.

— **Könyvű vagyonszerzés.** Kinós fel-tünést kellett városunkban Ilyés István építész, csikszeredai lakos letartoztatása, kit nem a nélkülözés, az étellel való nehéz küzdelem kergetett a bünös utra, hanem a gazdagodási vágy. Niszel Jakab kereskedő ugyanis néhány hónappal ezelőtt vette át Trohán József kereskedő üzletét és elválva a helybeli társas cégtől, önállóan folytatta kibővített üzletét. Üzletében volt alkalmazva Apponyi Gyula kereskedőségét, ki főnökének kocsisával szokta a vasuti állomástól az érkező árukat beszállítani. Niszel maga az új üzlet rendezésével léven elfoglalva, nem gyakorolt elég szoros ellenőrzést az áruk átvételénél. Folyó hó 11-én 10 láda cukor érkezett, amelyből azonban csak 7 ládat szállított be hozzá Apponyi segédje és a kocsis. A hiányt észrevéven, gyanakodni kezdett s így jött rá, hogy rendszeresen sik-kasztják áruit. — Feljelentésére a bevezetett nyomozás kiderítette, hogy a segéd és kocsis utközben az árukészletből több-kevesebb mennyiséget rendszeresen Ilyés István kis üzletében tett le, ki úgy látszik saját üzletét ily módon szerzett árukból tartotta fenn. Így tör-tént ez szombaton is a hiányzó három láda cukorral. A rendőség Ilyés Istvánt, Apponyi Gyulát és a kocsis letartoztatta és hétfőn átkísérték a helybeli kir. ügyészség fogházába, hol a vizsgálat erélyesen folyik. Értesülésünk szerint Niszel Jakab ára 8—9000 korona, mely rövid három hónap alatt származott. — Ilyés István vagyonos ember, három háza és kisebb birtoka van. Mint értesülünk, a letartoztatás feloldatott, a vizsgálat azonban folyik.

— **Csalás.** Az idén a takarmány répmagára örvendetes módon igen jutányos, ugyszólván a tavalyi árak harmadrészeért kapható a legmegbízhatóbb minőségben is. Dacára ennek, — mint értesülünk, — sok ismét eladó vidéki kereskedőnek Morvaországából, — Bisenzből szállítanak csekély értékű répmagot. Köztudomású, hogy ott Oroszországból került csirakeptelen maggal keverik a jó csirakeptes répmagot és ezen keveréket eladják kereskedőinknek, kik ugyelárik nem ismerik e dolgot. Akik tehát megakárják magukat kímélni a későbbi nagy kellemetlenségektől, saját érdekükben cselekszenek, ha a nekik Bisenzből szállított répmagot, mielőtt elhasználnák, alapos csirázási próbának vetik alá.

— **Kiderített büntény.** Még 1903. év március 2-án halt el Kedves Lukács András csikszentdomokosi lakos, kiről azt hitték, hogy természetes halállal mult ki. A csikszentdomokosi esendőörnsnek sikerült kiphathatni, hogy elhalt büntény áldozata lett, kit Kedves Lukács Ferencz ölt meg. Tettest letartoztatták, ki beismerésben van.

— **Vizvezeték Csikszentmihályon.** Csikszentmihály község kérelmére a vármegye alispánja a m. kir. kulturmérnökség közben-jöttével f. hó 13-án helyszíni tárgyalást tartott, melynek tárgya a Rompácza, Barakasza, Borviz és Rákos patakok víze egy részének a község között való elvezetése volt. A község között az ut árkában elvezetendő keskeny csatorna tüzendészeti célokot is szolgál a mellett, hogy első sorban a község lakóinak vizhiányát lesz hivatva pótolni. Az engedélyezési eljárás folyamatban van. S tárgyaláson a vármegye részéről dr. Éltés Gyula aljegyző, a kulturmérnökség részéről Zayzon Géza kulturmérnök, a máv. igazgatósága részéről Ferenecz Géza főmérnök és Aczél Ödön osztály-mérnök vett részt.

— **Országos Nemesi Lexicon.** (a la Pal-las lexicon). Ilyon című mintegy 10—12 kötetre terjedő művet adnak ki a vármegyei levéltárnokok, melyben az ország összes nemes családjait ismertetik, azoknak címérük, előnevük és leszármazásuk közlésével. Mint értesülünk a szerkesztőség főszékhelye Marosvásárhelyen lesz, azonkívül Budapesten és Nagyváradon is lesznek szerkesztőségi irodák. — Ügyvezető szerkesztőnek Pálmai József családtörténitör, bizottsági titkárnak Pálmay Sándor jogszigorítót választották a 63 vármegye levéltárnokai. — Az ügyvezető szerkesztő mellé pedig kebeléből négy szerkesztőt választott. A munkatársak között cs. és kir. kamarások, miniszteri és vármegyei tisztviselők, egyetemi és gimnáziumi tanárok, egyetemi könyvtárnokok vannak és 48 levéltárnok. Marostordavármegyéből munkatársak ifj. Biás István a Gróf Teleyk nemzeti levéltárosa és Hajdu Gábor megyei főlevéltárnok.

— **Tanító-gyűlés.** A gyermekoi rom. kath. tanítóegyesület február 23-án (csütörtökön) Kilyénfalván gyűlést tart, melyre az érdeklődő tanítványokat is szivesen látja. Tárgysorozat: 1. Fél 9 órakor szentmise hallgatás. 2. Gyakorlati tanítást tart a beszéd- és értelemgyakorlatból Salamon Joáchim, a magyar nyelv-tanból Kristó Károly. 3. A gyűlés megnyitása. 4. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 5. Elnöki előterjesztések. 6. A gyakorlati tanítások megbírása. 7. Beszéd-értelemgyakorlat tanításához irt vezérkönyveket ismrteti: Horváth Mihály. 8. A Hajnó-féle iskolapadokat ismrteti Szopos László. 9. Alelnök választás. 10. Emlékbeszéd László Antal és Marti Ferenc elhunyt egyesületi tagok felett. Tartja: Pál Albert. 11. Szaval Szántó Adám. 12. Indítványok.

— **Az ügyvédi gyakorlat meghosszabbítása.** Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény reájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szemináriumhoz (Kolosvár, Bolvai u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt letehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölő jegyzeteit, melyekből otthon elkészült jelöltek rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A »Jogi vizsgák letétele« cz. most megjelent könyvet díjmentesen megküdi.

KÖZGAZDASÁG.

Allattenyésztési feladatok.

Irta Gegesi Kiss Ernő.

Gyermekifju koromtól kezdze érdekel a ló, s így régi idő óta figyelemmel kísérem Erdély lótenyésztését.

7 év óta közvetlenül, behatóan vizsgálom a csikmegyei lótenyésztést. Mit tapasztalok? Sajnos azt, hogy míg ezelőtt csak rövid 15—20 évvel e vármegye látta el Románia közlebbi részét jó lóval, sőt főleg az őszi vásárookra Szászrégenbe is csordástól hajtották be a gyergyói részekből s jó áron el is adták a bár nem nagy, de kitartása, edzettsége s tet-szapos külleme miatt mindig keresett „székely lovat” ma saját szükségletünket sem tudjuk fedezni s ha valamire való lovat akar venni a csiki ember „külföldre” kell mennie; mert itthon meg a csekélyebb igények sem elégíthetik ki! Nem jár már csordástól havasainkon a rud mellé soha sem állított kanca, mely csikójáért a „torpityán“-al is szembe állani s azzal eredményesen megküzdeni is tudott! — Hiába jónének, mint ez előtt jöttek, pedig én tudom, hogy ha volna miért, most is eljőnének, a nagy uradalmak hozzánk nemes lovat vásárolni. Pedig alig 10—12 évvel ezelőtt József főherceg uradalma, sőt maga az állam is vett, ménes alakításra, tehát a legkényesebb igények kielégítésére, több ízbe nagyobb számú anyakancát vármegyéinkből!

Milyen is volt az igazi „székelylő”? Nem volt nagy, 140—155 cm. magas, de nagy szemében jóformán az örök tűz lángja lobogott, feje kicsiny, száraz, orrlikai nagyok, fülei kicsinyek, nyaka nem rövid, nem is hosszú, nem husos, nem is vékony, marja nyereg elé teremtett, hátvonala egyenes, dereka inkább rövid, fara dinnye alaku, feje, nyaka jó állásu, szügye széles, lágyéka s kötése erős, lábai olyanok, mint az „oszlop”, csüdjei, rövidke bár, de ruganyosak, patái épek, erősek, izmai, idegei acélosok, járása olyan mint a tetszeni vágó kisasszonyé, menése tértölölő, kitartása bámulatos, edzettsége győzősége s munkabírása egyszerűen csodás, életképessége a ló korának legvégső határáig érő.

Szóval olyan volt ez a ló, a milyen csak keleti vérű, s a naponta szopós csikó korától kezdve száz kilométereknek sziklak közötti bejársával tüdejét, szemét, izmait, idegeit legmagasabb fokra kifejlesztett ló csak lehet.

De hol van ez a ló ma? Sajnos a mi kezünk között Csikban nem sok van belőle; de hála a gondviselésnek akad még is annyi, hogy ha nyitva a szemünk s megbecsüljük a mi van még belőle, kitaró munka s szakértelemmel való tovább tenyésztésre bírjuk meg benne az alapanyagot egy olyan tájfajtához, mely elődjének bátran lephet a nyomába.

De nincs veszteni való időnk még egy pillanat sem, ütött e téren is a tizenkettedik óra, s az idő is a legkedvezőbb, hogy munkához lássunk; mert napjainkban olyan árat adnak a jó loért, m-ly mellett megtalálhatja a csiki gazda a maga számítását s fáradságának bús jutalmát.

Szomorú tény, hogy lóállományunk nem csak számbelileg, de a mi ennél jóval sajnó-sabb, minőségileg is általában nagyon megcsappant.

Ennek okait az alábbiakban keresem, s hiszem, hogy meg is találtam.

Midőn lótenyésztésünk hanyatlásának okait alábbiakban leírom. egyben megkísérem azon módok és eljárásokat is megjelölni, melyek alkalmazása, illetve követésével nézetem szerint az okok elháríthatók s lótenyésztésünk fellendíthető lesz.

1. Első és legfőbb ok, hogy nem gondolkotunk s pillanatnyi haszonért magát az alapanyagot vesztegettük el. — A székely ember ugyanis nem törődött, s ma sem törődik azzal, hogy a jó kanca, mely fájának minoen jó tulajdonságát magán viseli, semmi pénzzel nincs megfizetve; mert ha eladjuk, nem csak öt vesztítettük el, de kiengedtük tenyészetünköt magát az alapanyagot is, vagyis elvesztegettük benne egy soha többé vissza nem szerezhető tőkét. Mert a mint igaz, hogy „nem szülhet gyáva nyulat Nubia párduea”, ép úgy az is igaz, hogy számartól csak számarcsikót remélhetünk s nemes lovat csak nemes anyakancától várhatunk. Ezt nem tudja, vagy nem akarja tudni a székelygazda; pedig ha nincs jó alapanyag, nincs az az áldozat, melylyel jó épületet emelni lehetne. Ha nincs tüke, kamat sem lehet!

Arábiában, a világ nemes lótenyésztésének bölcsőjében egyházi és polgári törvények tiltják a kancának külföldre való eladását, sőt a jó csődör eladása is lehetőleg meg van nehezítve. Ott a jó tenyészlő olyan a családban, ban, mint nálunk a családi ékszer, vagy ereklye, melytől az igazhitű arab csak élete árán válik meg, s átok alatt hagyja meg gyermekeinek végrendeletében, hogy a családi lófajtától meg ne váljanak semmi áron. Mohamed proféta az iszlám követőinek szent irásában a Koránban a kancaló idegennek eladását a honárulással egyenlő súlyos bűnként bélyegzi meg.

Ismerek még egyes családokat vármegyénkben, főleg Gyergyóban, melyeknek kezén még van a több emberöltő óta a család birtokában levő nemes székelylóból.

Óva intem, ne adják el a jó kancákat. De bárki jut hozzá ilyen kancához, mely a fentiekben általam leírni megkísérelt nemes tulajdonokkal bír, ne adja azt ki a kezéből semmi pénzért. Tekintse azt egy tőkének, akár csak a földjét vagy a belső telkét, használja azt tenyésztésre, meg fogja kapni, utána a benne rejlő tőkének busás kamatait.

2. Második ok, hogy a gazdák kifogyván a jó ménekből, tenyésztésre tenyészéretlen, s minden fajta jelleg nélküli mentsikókat használtak s használnak sok községben ma is.

S ezt a szerencsétlen, hibákkal tele mentsikót is, igazazzák idő előtt, a tenyészésen felül az igazzással tönkre tették és így a tulajdonos által az egyedekben kifejlődött hibákat szinte mesterségesen, tudatlanság s könnyelműségből megrögzítették, s tették generációról generációra az egyedi hibákat átörökítő faji jellegűekké.

Nem használták ki, elmaradottság vagy idegenkedés s székely bizalmatlanságból, az állam által e téren nyújtott előnyöket, sőt nem használják azt ki ma sem.

Ott a hol ki is használják, ott is pápákkal akarnak lenni a pápánál, s nem bízva az országos lótenyésztésünk élén állóknak, külföldön el egész Japánig, elismert szakértelmében, soha sem olyan méneket választanak ki köztenyészésre a ménlepekéknél, melyeket a szakértők ajánlanak, s melyek a mi takarmányozási, tartási, gazdasági és életviszonyainkhoz megfelelőek, hanem pillanatnyi szeszélyből, kikeresnek falujuk s vidékük részére olyan méneket, a melyeknek színe vagy épen a fülenek az állása megtetszik neki. — De nem tekintenek a fajtára, nem az általunk követhető tenyész célra, s így azután évről-évre más és más fajta mének után kapkodva, természetesen, hogy nem fejlődhetik helyes irányban lótenyésztésünk, hanem bekövetkezik az elkorcsosulás s a visszaesés az egész vonalon.

Nem kicsinylen én le ezeknek a jó embereknek törekvéseit s a világért sem állítom, hogy őket eljárásaikban a rossz indulat, vagy a köznek szándékos megkárosítása vezeti. — Nem, csupán a szűk látókör, s senkiben sem bízás, mely utóbbi sajnos, faji tulajdonságunk okozói, hogy nem hallgatunk lótenyésztésünk hívatott és szakavatott vezetői a ménlepek parancsnokaira, s kapkodunk e miatt ide-oda s a mit épen szolgálni akarunk a közérdeket veszélyeztetjük ez által. Már pedig saját egységi dolgainkban is hiba, az ahhoz értők tanácsának meg nem fogadása, közügyben épenséggel bűn az; s általa nem csak mi, de azok is bűnhődnek, kiknek érdekeit különben épen szolgálni akartuk!

Hiába, meg kell már egyszer tanulnunk, hogy ha cipőre van szükségünk ne a péktől, s ha kalapot akarunk venni, ne a különben becsületes tímártól kerjünk tanácsot.

Hányszor kell nekem, az országos bizottság előtt járulva hallanom, a ménlepekben a ménerszaktörk, hol a lótenyésztési bizottságot már 7 éve van szerencsem képviselni, különben intelligens csikmegyei gazdáktól, hogy ez vagy az a mén, mely ajánlva van a bizottság által nem kell nekünk, s ha az elnök kérdezi miért, hát megmondani nem tudják. Rendszerint az a fő óhajításuk, hogy legyen a mén nagy, legyen ilyen vagy olyan angol vagy Nonius fajta stb. Pedig a mindenható Isten vagy a bölcs természet minden vidéknek megadta a maga állapot fajtáját, mely az adott viszonyok között minden tekintetben megtalálva az ő létfeltételeit, ott használnak tenyészhető, s a mint a zsiráf nem találta meg azt a Hargita fenyveseiben, vagy a medve Afrika homok pusztáján, úgy nem találja meg a mi tenyésztési viszonyaink között az angol telivér

ló sem. Mennyire mások a viszonyok ködös Albionban, mint például Gyimesbükkön, vagy Dánfalván? — Hiába akarjuk nemesíteni a maeskát a különben vele egy családba tartozó tigrissel, még ha sikerülne is a párosítás, az eredmény korcsosult lesz.

Székely ló és angol telivér vagy Nónius? Mit hozhatnak ezek létre? Hosszu lábú, lágy c. üdü, nagy fejű, hegedű nyaku, lónak alig nevezhető, szörnyeteget! Nem kifogásolom én, sőt bizonyos határig helyeslem, ha nagyobbítani akarjuk a székely lovat, de csak fokozatosan, mert a természetben ugrások nincsenek, tél után nem lesz nyár, s nyár után tél, még a mi kedvünkért sem, közbe kell bizony jönnie, bár mint is nem akarnók, a tavasznak és az ősznek! Így a lónál is. Kis kancára adhatunk egy nála nagyobb, de nem sokkal nagyobb mént, az utódra még nagyobb; de csak fokozatosan s így a jótulajdonságok veszélyeztetése nélkül, sőt fokozásával elérhetjük idővel s kitartó és céltudatos munkával a kívánt nagyságot is. Nincs miért rohanjunk különben a nagyság után. Különösen ma a mikor a géppuskás, a poló és jukker ló, melyek mind 148—152 cm. között mozognak, nagyon keresettek s nagy áron adhatók el, s mikor nekünk bizony idehaza erdőlni is kell azzal a lóval és pedig még beláthatlan időkig, meredek, köves, sziklás, uttalan utakon; ahol bizony a „nagy ló” térden állva kér bocsánatot, hogy lónak mert születni, míg a közep-nagyságu viszi a 10 mm fát s behozza estére gazdájának a 8—10 korona fuvardíjat, ha a szükség úgy hozza magával jóformán egész évben mindennap.

Hazánk egyik nemcsak országos, de világhírű lószakértője egy beszélget sünk alkalmával ezt mondta nekem hogy „a Mindenható legtökéletesebb alkotása a 16 éves feketeszemű (engedjenek meg a szökek) magyar leány, s azután nyomban következik a 4 éves arab csikó.” Hát én ezzel az urral teljesen egyetértek! Nemcsak gyönyörű külleme, győzősége, bámulatos kitartása, nemessége, de és főleg edzettsége, igénytelensége, keménypa tája, melyeket köves Arábiában szerzett meg, egyenesen *predestinálják az arab lovat a csiki székely ló nemesítésére, s mert am-bár nem nagy, de a mienknél mégis nagyobb, annak fokozatos nagyobítására.* — Ezután következtek a Karst hegység sziklái között megszerzett fenti tulajdonainál fogva a lipizai.

Valamely állat fajtát csak a vele rokonvérével lehet jobbitani is eredményesen fejleszteni. Ez egy meg nem dönthető alap igazsága lévén az állattenyésztés tudományának, már csak ez okból is csupán fenti fajtákat tartom alkalmasnak a mi székely lovunk nemesítésére, lévén a mi lovunkban is abból a keleti vérből, mely az előbbi fajok ereit duzzasztja.

Nem mondom én azt, hogy kivételesen, ott hol, például a városokhoz közel, van erre alkalmas alap anyagunk, ne hozzunk, egy egy erős esontozatu, de soha sem vékony és túl magas angol felvért, de a köztenyészésbe még hosszú ideig ne, csak arabot s lipizait.

Meg kell jegyezmem a tájékozatlanok számára, hogy a lipizaiban jó adag arab vér van, s nézetem szerint épen annak köszönheti nemességét s kitartását.

Vegyük igénybe a lótenyésztésünk terén is, teljes bizalommal, az állam által nyújtott lényeges kedvezményeket. Lássuk melyek azok?

a) Állami fedezettési állomásoknak katonai kezelés alatt álló a kanca állományhoz mért számu, kincstári ménnel való ellátása. Ez állomásokon a mének használata igazán esékély, vármegyénkben 2—4 korona díjért kézből használhatók.

Ott a hol ezt akarják igénybe venni, adjon be az illető község ez iránt minden év őszén, október 1-ig, a jövő évre vonatkozólag, kérelmet a vármegyei lótenyésztési bizottsághoz (elnöke jelenleg a főispán ur). Sajnos e kedvezményt a mi vármegyénk, pedig a többi erdélyi vármegyék küzdve küzdének érte, alig veszi igénybe, sőt ez évben egy község arról lemondott, egytől pedig miután ismételt figyelmeztetés dacára a méneket ki nem használták, meg kellett azt hivatalból vonni, a lótenyésztés nagy kárára.

b) Méneladás községnek. Ha valamely község a köztenyészés részére mént akar az államtól beszerezni, ezért a vármegyei lótenyésztési bizottság (elnöke jelenleg a főispán

ur) utján, minden év szeptember hó végeig, a földművelésügyi miniszter urhoz kell folyamodnia!

Az eladásra kijelölt ménekből, melyeknek ára a valóságos árnak fele összegében van megszabva, a község kiküldöttéi választhatnak. Én azonban azt tanácsolom, bízzák a választást, a ménlepek parancsnokra.

A vételár egy negyedrészt azonnal kell kifizetni, a további $\frac{3}{4}$ részt pedig 3 év alatt egyenlő részletekben kamatmentesen. A melyik község a mén árát az átvételkor egészen kifizeti, az a részletfizetésre vásárolt községek előtt választhat az eladásra felállított mének közül. — A szállítás, állami kedvezményvel, nagyon olcsón történik. Az ilyen méneket a község kézből használhatja s ménesbe is kibocsáthatja. A mén 3 évig állami felügyelet alatt áll, azontul a község kizárólagos tulajdonába megy át s el is adható.

Ezt a kedvezményt is alig veszi igénybe vármegyénkben 2 község, pedig e célra 500—700 korona darabonkénti árért remek fiatal mének kaphatók.

Itt e vármegyében a községi mén szükséglet fedezésére már 6 év óta a Székelyföldi kirendeltség is ad ki méneket, melyeket a községek tartanak, s kézből használják s egész nyáron a kancák között a legelőn is járatták. Ez időszereint 12 községben van ilyen mén, 2 lipizai, 10 arab fajta.

Az eredmény igen kedvező, mert 1910 évben e mének után összesen 579 drb. csikó esett. Sőt azon községekben, főleg Tekerőpa takon, hol több év óta van kirendeltségi mén, a ló állomány jó formán átalakult, a mint azt e lapok mult évi október havi egyik számában a lódíjazások ismertetésének keretében meg írtam.

E mének állami tulajdonban maradnak, s a községek között 4 évenként mindaddig míg a mén tenyészképes, kieserlétnek.

c) Méneladás kis tenyésztőknek. Azon idős méneket, melyek kizárólag csak koruk miatt, fedezettési állomásokra már ki nem adhatók; de 10—15 kancának még megfelelnek, rendkívül kedvezményes áron (50—150 k) kis tenyésztőknek örök tulajdonul, a kiherelés vagy eladás eltűnésével, a ménlepek eladják.

Ilyenmenekért Csikmegyéből S.-sztygygyön a ménlepeknél kell, az illető kancái számának megjelölésével, minden év június havában írásbelileg jelentkezni.

Vármegyénkben e kedvezményt ez idő szerint csupán 2 birtokos veszi igénybe, nagy meglepéssel.

Összeállhatna e célra több gazda, kiknek kancái együtt nyaralnak, s közösen beszerezhetnék így a kipróbált, s jó átörökítő képességgel bíró, nemes mént igazán olcsón, jó formán ajánlétkban. Egy ilyen mén 10—15 kancára 4—5 évig, mikor ugy is mént kell már cserélni, eredményesen megfelel.

Midőn fenti kedvezményekre ez uton felhívom a községek s gazdák figyelmét saját érdekükben, nem mulaszthatom el fel nem hívni magának a közigazgatási hatóságnak is figyelmét, arra a szomorú tényre, hogy am-bár a törvény hatóság a mezőrendőri törvény értelmében, jó formán 10 éve már elrendelte jógérvényesen a községeknek ménnel kötelezően való ellátását, ez üdvös intézkedés végrehajtása maig késik, s a lótenyésztés nagy kárára, dacára a fenti lényeges kedvezményeknek, községeink legnagyobb része mént maig sem vásárolt.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: dr Nagy Béni.

Havasbérleti hirdetés.

Alulírott részvénytársaság ezennel köz-hírré teszi, hogy folyó 1911. évre legeltetés céljából következő havasok jutnak bérbeadásra és pedig:

Bálványos 2600 kor. kikiáltási árral. Gerendás 1860 kor. kikiáltási árral. Áldomás 746 kor. kikiáltási árral. Írásbeli ajánlatok f. évi március hó 12. déli 12 óráig a gyimesi üzemvezető-séghez nyújtandók be, mely napon fenti havasok a legtöbbet ígérőnek fognak bérbe adni, hol a közelebbi feltételek is meg-tudhatók.

Gyimes, 1911. február 18.

A Székely erdőipar részvénytársaság üzemvezetője.

Szám 371—911. ki.

Pályázati hirdetés.

Csikvármegye felesiki járáshoz tartozó Csikszenttamás nagyközségben a k. jegyzői állás üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Javadalmazás:

1600 korona évi fizetés.

100 korona lakbér és 90 korona napidíj átalány.

Ezenkívül a magán munkálatokért szabályrendileg megállapított díjak.

Felhívom mindazokat kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt nyomdát hozzon hozzá f. évi március hó 2-ig nyujtsák be.

A választást Csikszenttamás község házánál ugyanazon hó 4-én d. e. 11 órakor tartom meg.

Csikszereda, 1911. február 10-én.

Becze Imre,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetés.

Gyimesközéplek (hidegségi) községi iskolánál üresedésben levő tanítói állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma: 900 korona államsegély, 100 korona faátalány címen a községtől. Természetbeni jó lakás és kert. Pályázati határidő március 4.

Iskolaszéki elnök.

Egy teljesen új
Pathefon
a legújabb zenéjü lemezekkel
eladó. Hol? Megmondja e lap
kiadóhivatala.

„M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOPI-féle Antinicotin-cigarettafüvelek fadóbozban!”

Vigyázzon! Csakis a „JACOPI” jelzéssel valódi! Minden fadóboz érdekes Röntgen-kepeket tartalmaz

PEZSGÓBORGYÁR

Belatiny Arthur

Velence (Fejérvármegye)

Központi iroda: BUDAPEST. Üllői-ut 60. szám.

PEZSGÓBOROK:

Casino „demi sec”. Casino „sec”. Belatiny „brut”. Belatiny „extra dry”. Belatiny „sec”. Belatiny „demi sec”. E. K. E. „demi sec” az Erdélyi Kárpát-Egyesület pezsgője, 5% az egyesület javára. Hunnia „demi sec”.

A párisi világiállításon arany éremmel kitüntetve.

Velencei gyárából szállítva, csomagolás 30 és 60 üveget tartalmazó ládákbán. 21—

Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli részvénytársaság, Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

***** Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba. *****

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorbag ellen . . . . . 26 fillér	Borhegyi, hughajtó . . . . . 26 fillér	Horgász, étvágygerjesztő . . . . . 18 fillér
Borszéki Fökut, ásványvizek királya, köszvény ellen . . . . . 26 fillér	Boholti, üdítő víz . . . . . 26 fillér	Kászonfőkut-Salutaris jód- és lithium tartalmu . . . . . 18 fillér
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen . . . . . 26 fillér	Előpataki, sárgaság ellen . . . . . 18 fillér	Répati, égvényes ásványvíz . . . . . 18 fillér
Bodoki Matild, alkális savanyuvíz . . . . . 18 fillér	Felsőrákosi Mária, légesőhurut ellen . . . . . 26 fillér	Székely-Selters, idült gyomorbagok ellen . . . . . 26 fillér
Baross, vesebag ellen . . . . . 26 fillér	Hargitaligeti, üdítő ital . . . . . 26 fillér	Sztojcai, cukorbetegség ellen . . . . . 28 fillér

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a TERMÉSZETES ÁSVÁNYVÍZ gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeink a külföld majdnem összes gyógyvizeivel pótolhatók.

Raktár: Fährndrich Zoltánnál, Csikszeredában.

ALAPITTATOTT 1885.

ALAPITTATOTT 1885.

HARKÓ LAJOS

URI SZABÓ-ÜZLETE

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 2. szám. (Státus palota).

SÜRGÖNYCIM: HARKÓ SZABÓ, KOLOZSVÁR.

Ajánlja dusan felszerelt szövetraktárát, ugymint:

Hazai és angol szöveteit.

Vidékre megrendelőknél mintagyűjteményét készséggel küldi meg, mértékvétel és próba helyett elegendő egy jól álló használt ruha beküldése.

Vidéki megrendelést jutányos árban és pontosan eszközöl.

52

A legtöbb kiállításon legelső díjjal kitüntetett és első orvostanárok által ajánlott, kitünő minőségű

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

Az

Esterházy cognac

☞☞☞ a közönség kedvenc itala! ☞☞☞

Esterházy cognacgyár

TELEFON Központi irodája: TELEFON
31-49. BUDAPEST, 31-49.

V. kerület, Csáky-utca 14. szám.

16-

Csikmegyei Székely Bank Részvénytársaság Csikszeredában.

Van szerencsénk Csikszereda város és vidéke közönségét tisztelettel értesíteni, hogy folyó 1910. évi április hó 20-ik napján megnyitottuk a

Csikmegyei Székely Bank Részvénytársaságot.

Üzleti helyiségünk a Lukács Juliska urnó házában (Kossuth-utca), a Köhid mellett.

Elfogadunk betéteket betéti könyvecskére és folyószámlára, legelőnyösebb kamatozás mellett.

Kölesönöket adunk betáblázás és váltó fedezet mellett.

Leszámítolunk váltókat előnyös kamatfizetés mellett.

Lombard kölesönöket nyújtunk az érték 80 százalékáig, a tőzsdén jegyzett mindennemű értékpapírokra, előnyös kamat mellett.

Értékpapírokat veszünk és eladunk. — Folyószámla hitelt nyújtunk.

Sorsjegyek huzásainak nyilvántartását díjmentesen ellenőrizzük.

Idegen pénznek beváltási helye.

Minden a bank és takarékpénztári szakmába vonatkozó felvilágosítást díjmentesen adunk.

Tisztelettel:

AZ IGAZGATÓSÁG.

-37

ÜZLETÁTHELYEZÉS! Van szerencsém a helyi és vidéki nagyközönség b. tudomására hozni, hogy Szabó Ferenc cég alatti

kocsigyártó, nyerges, kárpitos és szijgyártó-üzletemet

áthelyeztem saját házamba, Mikó-utca 16. szám alá, a hol elvállalom a fent említett szakmába vágó bármely munka kivételét pontosan és a legjutányosabb árak mellett. Elvállalok mindenféle paplan varrásokat. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Szabó Ferencz kárpitos, Csikszeredában,
Mikó-utca 16. szám.

Ugyanitt egy teljesen szakképzett segéd azonnal felvétetik.

A LEGJOBB ÉS LEGBÍZTOSABB TYUKSZEMIRTŐ

„BABY“, ára 50 fillér.

Ha öszül a haja vegyen „HAJIFJITÓT“, mely a hajnak visszaadja az ifjúkori eredeti színét.

Kéz, hónalj és lábizzadás ellen egyedüli biztos szer a

„LINGVO LEONO“.

Kaphatók: Fekete Vilmos illatszertárában, Csikszeredában.

Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

52

52

LITKE L. pezsgőgyár-telepe

PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3. sz.

Frigyes főherceg ö császári és királyi fensége
Salvator Lipót főherceg ö. cs. és kir. fensége és a
„Nemzetközi Hálókocsi“- és „Európai Express-vonat-Társaság

SZÁLLÍTÓJA.

PEZSGŐFAJOK:

Sport „GRAND VIN SEC“, || „FOR ENGLAND“ (savanykás),
Casino „EXTRA SEC“, || Britania „Extra Dry“ cukor nélkül.

PALLÓ, DESZKA, LÉC, GYALULT PADOZAT DESZKA

ÉPÜLETFA.

CÁNDRA (HULLADÉK LÉC) RÖNKVÉG

SZEKER-ÉS ÖL-SZAMRA, VALAMINT

FÜRÉSZPOR

minden mennyiségben állandóan kapható:

Klein Sámuel csikszeredai gőzfűrész telepén.

TELEFON 19.

Gömbfa tulajdonosok szives tudomására hozom,
hogy minden szombaton bérvágás van.

28

30